

KIRJALLINEN KYSYMYS 126/2006 vp

Turkiseläinten kuljetukset

Eduskunnan puhemiehelle

Suomesta kuljetetaan vuosittain tuhansia kettuja siitoseläimiksi Kiinaan. Maastamme lähti vuoden 2005 lopussa venäläisen lentoyhtiön Aeroflotin kuljetus, jossa oli lastina 2 500 kettua. Kesällä 2005 vastaavan kuljetuksen lastausta hoitaneiden työntekijöiden mukaan yli puolet ketuista kuoli tuolloin matkan aikana. Ketut kärsivät epäinhimillisistä olosuhteista: niitä oli pidetty ahtaissa häkeissä ja hoito oli ollut puutteellista. Häkit oli kasattu päällekkäin, ja alimpana olleet ketut olivat olleet ulosteista märkiä ja likaisia, ja eläimistä lähtenyt haju oli ollut kuvottava.

Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto ry on tehnyt poliisille tutkintapyynnön Kiinaan suuntautuneista siitoskettulähetyksistä. Liitto ja sen paikallisyhdistykset ovat tuominneet toiminnan ja vaatineet maa- ja metsätalousministeriöltä ja valvovilta eläinlääkäreiltä toimenpiteitä asiassa.

Eläinten kuljetusta koskevan asetuksen mukaan eläimen hyvinvoinnista on huolehdittava kuljetuksen aikana antamalla vettä, sopivaa ravintoa ja lepoa sopivin väliajoin. Kuljetusvälineen on oltava niin tilava, että eläin voi seistä luonnollisessa asennossa. Kuljetusvälineen lattialla on oltava kuivikkeita eläinten eritteiden imeyttämiseen, ellei niitä poisteta säännöllisesti. Eläimet on sijoitettava kuljetusvälineeseen siten, että ne eivät likaa toisiaan.

Eläinten kuljetusta koskevan asetuksen 31 §:n mukaan virkaeläinlääkärin on tarkastettava Euroopan yhteisön ulkopuoliseen valtioon kuljettavat kotieläimet. Siitoskettujen kuljetusten aikana tapahtuneisiin epäkohtiin ei ole puututtu,

sillä 31 § ei edellytä turkiseläinten tarkastusta. Viranomaiset perustelevat toimintaansa vetoamalla siihen, että myös elävien eläinten kaupan on oltava vapaata. Jos kauppaa ei voi nykyisellä lainsäädännöllä estää, valvontaa on silloin tehostettava. Moraalisen tuomion lisäksi kaupankäynti tulee siten taloudellisesti kannattamattomaksi ja tyrehtyy.

Liian pitkät ja olosuhteiltaan kurjat kuljetukset ovat kärsimys eläimille, ja eläinten olosuhteet vastaanottavissa maissa eivät vastaa suomalaisen eläinsuojelulainsäädännön normistoa. Esimerkiksi Kiinasta saadun kuvamateriaalin perusteella eläimet lopetetaan nuijimalla tai hakkaamalla maata vasten kuoliaiksi tai nylkemällä ne elävältä. Turkiseläimiä ei tulisikaan kuljettaa maihin, joissa ei ole toimivaa eläinsuojelulainsäädäntöä.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme valtioneuvoston asianomaisen jäsenen vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kuinka maa- ja metsätalousministeriö aikoo vaikuttaa siihen, että viranomaisvalvontaa lisätään turkiseläinkuljetusten osalta ja

mihin tarvittaviin toimenpiteisiin ministeriö on ryhtymässä, että myös turkiseläinkuljetukset tulevat eläinsuojelulainsäädännön piiriin ja että turkiseläinkuljetukset maihin, joissa ei ole toi-

KK 126/2006 vp — Heidi Hautala /vihr ym.

mivaa eläinsuojelulainsäädäntöä, kielletään?

Helsingissä 14 päivänä helmikuuta 2006

Heidi Hautala /vihr
Anni Sinnemäki /vihr
Irina Krohn /vihr
Jyrki Kasvi /vihr
Kirsi Ojansuu /vihr

Janina Andersson /vihr
Tuija Brax /vihr
Ulla Anttila /vihr
Merikukka Forsius /vihr

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Herra puhemies, olette toimitanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Heidi Hautalan /vihr ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 126/2006 vp:

Kuinka maa- ja metsätalousministeriö aikoo vaikuttaa siihen, että viranomaisvalvontaa lisätään turkiseläinkuljetusten osalta ja

mihin tarvittaviin toimenpiteisiin ministeriö on ryhtymässä, että myös turkiseläinkuljetukset tulevat eläinsuojelulainsäädännön piiriin ja että turkiseläinkuljetukset maihin, joissa ei ole toimivaa eläinsuojelulainsäädäntöä kielletään?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Eläinsuojelulain (247/1996) 29 §:n 1 momentissa säädetään eläinten kuljetuksen yleisistä periaatteista ja eläinten kuljettamista koskevassa asetuksessa (491/1996) säädetään eläinten kuljettamiselle asetettavista yksityiskohtaisemmista vaatimuksista. Eläinsuojelulakia sovelletaan kaikkiin eläimiin ja asetusta eläinten kuljetuksesta sovelletaan elävien selkärankaisten eläinten kuljetukseen. Turkiseläinten kuljettaminen kuuluu näin ollen eläinsuojelulainsäädännön piiriin. Eläinsuojelusäädökset säätelevät eläinten kuljettamista Suomessa myös silloin, kun kuljetus on menossa Euroopan unionin toiseen jäsenvaltioon tai Euroopan yhteisön ulkopuoliseen valtioon.

Suomen viranomaisten tehtävänä on valvoa eläinsuojelulaissa ja eläinten kuljetusta koskevassa asetuksessa säädetyllä tavalla, että Suomesta Kiinaan lähtevissä kettujen kuljetuksissa noudatetaan lainsäädännössä asetettuja vaatimuksia. Suomella ei kuitenkaan ole mahdollisuutta kieltää eläinten kuljettamista sellaiseen valtioon, jonka eläinsuojelulainsäädäntö ei ole yhtä hyvällä tasolla kuin oma lainsäädäntömme.

Kun eläinsuojeluviranomaiset saivat tiedon siitoskettujen kuljetuksissa mahdollisesti havaituista epäkohdista, he ryhtyivät heti toimenpiteisiin asian selvittämiseksi ja antoivat tarvittaessa määräyksiä ja kieltoja eläinsuojelusäädösten noudattamiseksi. Maa- ja metsätalousministeriö on kehottanut alueellisia ja paikallisia eläinsuojeluviranomaisia kiinnittämään huomiota siitoskettujen kuljetusten säädösten mukaisuuteen. Toukokuun 2006 alusta alkaen eläinsuojeluviranomaisten ohjausta, neuvontaa ja opastusta pyritään tehostamaan entisestään, kun uusi Elintarviketurvallisuusvirasto Evira aloittaa toimintansa. Eviraan siirtyvät maa- ja metsätalousministeriön elintarvike- ja terveysosaston operatiiviset tehtävät ja toimeenpanotehtävät, jolloin myös eläinsuojelun osalta syntyy uusi viranomaistaso lääninhallitusten ja ministeriön väliin. Viraston tehtävänä eläinsuojelun osalta tulee olemaan muun muassa eläinsuojeluvalvonnan suunnittelu, ohjaus ja valvonta Suomessa ja yhteenvetojen laatiminen näistä valvonnoista sekä eläinsuojelulainsäädäntöön liittyvä ohjaus ja opastus kaikille sidosryhmille.

Helsingissä 21 päivänä maaliskuuta 2006

Maa- ja metsätalousministeri Juha Korkeaoja

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Herr talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 126/2006 rd undertecknat av riksdagsledamot Heidi Hautala /gröna m.fl.:

På vilket sätt har jord- och skogsbruksministeriet för avsikt att medverka till ökad övervakning av pälsdjurstransporter från myndigheternas sida och

vilka nödvändiga åtgärder har ministeriet för avsikt att vidta för att också pälsdjurstransporter skall omfattas av djurskyddslagstiftningen och pälsdjurstransporter till länder utan fungerande djurskyddslagstiftning förbjudas?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

I 29 § 1 mom. i djurskyddslagen (247/1996) ingår allmänna principer för transport av djur och i förordningen om transport av djur (491/1996) finns mer ingående krav i fråga om transport av djur. Djurskyddslagen tillämpas på transport av alla djur och förordningen om transport av djur på transport av levande ryggradsdjur. Transport av pälsdjur omfattas således av djurskyddslagstiftningen. Djurskyddsförfattningarna reglerar transport av djur i Finland också när en transport är på väg till en annan medlemsstat inom Europeiska unionen eller till en stat utanför Europeiska unionen. Det ingår i de finländska myndigheternas uppgifter att i överensstämmelse med djur-

skyddslagen och förordningen om transport av djur övervaka att transporter av rävar från Finland till Kina uppfyller kraven i vår lagstiftning. Däremot har Finland inga möjligheter att förbjuda transport av djur till stater vars djurskyddslagstiftning inte ligger på en lika bra nivå som vår.

När djurskyddsmyndigheterna fick reda på att det eventuellt förekom missförhållanden vid transporterna av avelsrävar vidtog de omedelbart åtgärder för att utreda frågan och meddelade i förekommande fall föreskrifter och förbud för att djurskyddsförfattningarna skulle följas. Jord- och skogsbruksministeriet har uppmanat de regionala och lokala djurskyddsmyndigheterna att vara uppmärksamma på att transporter av avelsrävar följer de gällande författningarna. Från och med maj 2006 är det meningen att djurskyddsmyndigheterna skall effektivisera sin styrning, rådgivning och vägledning i och med att det nya Livsmedelssäkerhetsverket Evira startar sin verksamhet. De operativa och verkställande funktionerna vid jord- och skogsbruksministeriets livsmedels- och hälsoavdelning lyfts över till Livsmedelssäkerhetsverket. Därmed får vi ett nytt myndighetsled inom djurskyddet mellan länsstyrelserna och ministeriet. Inom djurskyddet skall Livsmedelssäkerhetsverket bland annat ha hand om planering, styrning och övervakning i Finland av tillsynen över djurskyddet. Verket skall också sammanställa rapporter om övervakningen och tillsynen och ansvara för styrning och vägledning angående djurskyddslagstiftningen för alla intressegrupper.

Helsingfors den 21 mars 2006

Jord- och skogsbruksminister Juha Korkeaoja